

ამისათვის საჭიროა ფული და გაცემები. მთავრობა ვალდებულია ერთი მომენტის და მორატორიუმის ჩვენ მას ყველაფერი მივცეთ, რაც მისთვის საჭირო იყო და ჩვენთვის კიდევ ყველაზე უფრო მისთვის. ქართველებმა საზოგადოებამ უნდა სთავადალი თადარიგი დაიჭიროს და ენერჯიულად მოსთხოვოს მთავრობას ქართველ ხალხს ეს მიუტოვებელი დახმარება გაუწიოს. შიმშილი გადაჭრულად გვიხადებს და ამას უნდა შევებრძოლოთ მთელის ჩვენის ძალისხმევით და გტყუებით.

გ. ვაშაძე

სამსახურკლოტი

დღევანდელ ომის ცეცხლში არც ჩვენი მსხვერპლი იწვის სხვაზე ნაკლები და სხვა უხელმწიფო ერთა შორის უკანასკნელი ადგილი როდი მოგვაკუთნებს ამ მსხვერპლის გამოხადებას. მორალურად უნდა გვიხადდეს და საერთო უხელმწიფობის წინ ერთსულვით დაივადებოდეთ.

ორ წელიწადზე მეტია, რაც ხმა-ამოღებულნი ვართ დავალობით და ჩუმად ვიტანთ იმ გასაკვირს, რომელიც სხვაზე მეტის სიძულად ჩვენ თავს გვაწვევს.

და ყოველი დღე ომისათვის ახალ ხარკს მოითხოვს. ჩვენი ძემები და მამები დიდი ხანია სამშობლო კერას დაშორებულან და უცხო ადგილს ეთხოვებიან სიცოცხლის.

ოთხანი ათასამდე ჯარ-ლომით აღსავსე ქართველთა თავის სამშობლოდან მოკლულნი განა ასე ადვილი გადასატანია!

მაგრამ არც ეს მსხვერპლი ყოფილა საქმელ და ჩვენგან ითხოვენ იმ უკანასკნელ ძალასაც, სანუგეშოდ მაინც რომ უნდა შეგვჩვენოდა.

ახლად გამოცხადებულ ბრძანებით, ათის წლის მეორე ხარისხის მოლაშქრენი თავის სამშობლოს უნდა მოსწოდდნენ და თავის ძმებსა და მამებისებრ უნდა გამოეთხოვონ შობლიურ კერას დამტარისაგან რუსეთის დასაცავად წაიღებენ იქ, საიდანაც უკან მხოლოდ მათი ნაწილი ბრუნდება.

ჩვენ მზათა ვართ ეს მსხვერპლიც ისე გამოვიღოთ, როგორც უნდა ვიცავით მამის, ომში უკვე გასულ მეომრებს რომ გვართმევენ. მაგრამ ამ მსხვერპლის მთელ სიძულეს განსაკუთრებით სოფელი იგრძობა, რომლის უკანასკნელი იმედი მათზედ იყო დამყარებული. ქართული სოფელი ხომ არც ომამდის ყოფილა ადვილი კორნახული და ესლა, როცა საუკეთესო მისი მომქმენი და მუშა ხელი ახალგაზრდობა ბრძოლის სხვა და ხედავდა არის

გაყვირილი სისხლის საღვრელად. და სოფელი მოხეტია და ბრმა-კურების საზრუნავად დაუტოვებით, განსაკუთრებით ძნელი უნდა იყოს მისთვის, საქართველოს ყოველ კუთხიდან, საგანგებო წესით, თუ კერძო ნაამბობით ყოველ დღე გვატყობინებენ, რომ გასაკვირი სოფლისა დიდი ტ აუტანელია, რომ შიმშილობა კარზე აღვიდა და მშველელი კი არსადა სჩანს. მცირე მოსავალი, დიდი შრომათა და დაზოგვით ძველად ძლიერ რომ კვებავდა, დღეს თითქმის განახევრდა, ხოლო ჩვენი ჩამორჩენილობა მეორეობაში თუ უფრო მეტად საგრძნობელი იყო, განსაკუთრებით მძიმეა დღეს, როდესაც ხალხი მოგვადგა და სამუშაო იარაღებიც არ მოგვგვოვებდა. და საოცარი და სახარისხე შიმშილის უკვე გველანდება, და ახლათ ის წამი, ოდეს მთელ თავის საშინელ სახესაც გვაჩვენებს.

ომის ამბები

ბრძოლის პეზა

რუმინეთის ასპარეზზე უკვე ორისამი დღე მუდროვება დაიწყო. ეს კადე, რასაკვირველია, იმას არ ნიშნავს, რომ მოპირდაპირე საბოლოოდ ხელი აიღო რუმინეთზე და ოპერაციას აღარ გააგრძელებს. შეიძლება, გერმანიული ჯარების ახალ დანაწილებებში იყვნენ გართულნი და მხოლოდ დროს ელოდნენ, რომ ხელახლად დაიწყონ შეტევა რუს-რუმინელთა წინააღმდეგ. აღმოსავლეთ ბრძოლის ველზე, სადაგვირგვინი კვლავინდებურად მცირე შეტაკებები გრძელდება. ორივე მოპირდაპირე ერთმანეთს ეჯიბრება და სტილიობს სუსტი ადგილები უპირველ ერთი მეორეს.

საზოგადო, უკანასკნელ დღეებში უფრო მეტს ყურადღებას იპყრობს სხვა და სხვა, ერთი მეორის საწინააღმდეგო ხმები, გერმანიის აგრესიების მიერ გავრცელებული. ჯერ იყო, დაბეჯითებით ამბობდნენ, ვითომ მაკეზენი დობრუჯიდან თავის ჯარებით სოლუმში გადავიდა და გერმანიის წინააღმდეგ საერთო იერიშისათვის ემზადებოდა. ეს ცნობა, როგორც ჩვენ მაშინათვე აღვნიშნეთ, ტყუილი გამოდგა. ამჟამად ხმა შეუბრუნდა იტალიის მიხედვით. დანაწილებებით ამბობდნენ, ვითომ ავსტრიელი და გერმანელი იტალიელებზე შეტევას აპირებდნენ. ესეც ტყუილი გამოდგა. ახლა ყველას ყურადღებას იპყრობს ცნობა, ვითომ გერმანიელი, შვეიცარიის ნეიტრალიზაციის დასაცავად, იტალიის მიხედვით, ავსტრიის საზღვრებს გასაღწევად, იტალიის მიხედვით, ავსტრიის საზღვრებს გასაღწევად, იტალიის მიხედვით, ავსტრიის საზღვრებს გასაღწევად...

ტრალიტეტის დარღვევის პეიჯობად და ამ მიზნით ქ. ბაზელთან დიდძალ ჯარს აგროვებდნენ. ამბობენ იმასაც, ვითომ გერმანიელი ზღვისკენ გაქრა პეიჯობით განზრახული. ყოველად შეუძლებელია ამ ხმების მიხედვით რაიმე დასკვნა გამოიტანოს ადამიანმა. იქვეს გაიშუბა, გერმანიელი განზრახავრცელებენ ამ ხმებს, რომ მოპირდაპირე შეტევაში შეიყვანონ.

კავკასიის ბრძოლის ველზე ოსმალებს დღევანდელ მდგომარეობაში იერიში მოუტანიათ რუსებზე და მთავარი მაღლობი აუღლიათ.

ომის დეკაჟაი

11 იანვარი. შავალღვთა მთავარანგელოზის შობა

პეტროპოლის. დასავლეთის ასპარეზი. ქ. ბაზელს მიმართული, კუვერინის ტბის ჩრდილოეთით, თეთრ-ხალათებში გამოწყობილი გერმანელები, იერიშით წარმოადგინეს, მაგრამ მოვიგერიეთ; მოპირდაპირე ზარბაზნების მეშვეობით დაშინეს შემდეგ იერიში მოიტანა სოფ. ვალენის აღმოსავლეთით, მაგრამ დიდი დაზარალებული უკუვადგეთ. მდ. სტოხოლდზე, სვიდენიისა და სტარი მოსორის მიდამოებში, ჩვენმა მხვრავებმა მოპირდაპირის პირველი მავთულუმბის წხლართ გაიარეს, მეორეში შეიჭრნენ; მოპირდაპირე ძლიერი სროლა აუტყდა თოფებით, ზარბაზნებით და ერთი როტით იერიშით წარმოადგინეს.

მოვიდა მათზე. სტარი მოსორის სამხრეთით ზარბაზნების სროლით მტრის შემოტევა შევაჩერეთ. ბრუნების სამხრეთით ჩვენი ზარბაზნები მარჯვით უშინდნენ სოფ. მიჩოშეთთან მდებარე ტრეში მტრის საშუალო და ს. სვისტილინიკის მიდამოებზე მდ. ნაროჟკაზე. რუმინეთის ასპარეზი. დუნაის ბრძოლის ხაზზე სროლა. დუნაის გასწვრივ სიწყინარა.

კავკასიის ასპარეზი. მოპირდაპირე შემოტევა ჩვენს ჯარს დოვლეთ-აბადის მიდამოებში და ალო ყაზან-ლორეთ-აბადზე გაბატონებული მაღლობები დოვლეთ-აბადის ჩრდილო-აღმოსავლეთ მდებარე გაიარეს მთები. ჩვენმა ჯარმა დღეს აბადის უღმელთხილი-აბადი დაიპყრო.

ინგლისი

ლონდონი. ოფიც. ცნობა. ჩვენმა მფრინავებმა 6 გრავანქანი ყუმბარები დააყარეს ოსმალთა სამხედრო ქარხანის მაღლობის მიმართულებით.

ლონდონი. საღამოს ოფ. ცნობა. არასის ჩრდილოეთით გერმანელებმა სკადეს შემოტევა, მაგრამ დაზარალებული უკუვადგეთ. პლესტერის ჩრდილო-აღმოსავლეთითავე გერმანელების შემოტევა უნაყოფოდ ჩაიარა. გრანკურის, ნეგლსენ-გასტის, ფოკისარის და ვესსოლტის მიდამოებში ჩვენმა მხვრავებმა და ხელის ყუმბარების მსროლვებმა ტყვეები წამოიყვანეს. სიმახ ჩრდილოეთით და სერ-პულესტმარტის მიდამოებში ზარბაზნების სროლა იყო. არასის მაგლობლად მძიმე ზარბაზნით მტრის ხაზზე აფეთქება მოვახდინეთ.

საზარბაზნი

პარიზი. საღამოს ოფიც. ცნობა. უახს და ესნ შუა ცხარე ბრძოლა იყო ზარბაზნებით. დანარჩენ ბრძოლის ხაზზე დამეშ წყნარად გაიარა.

გუმინ, დღისით, ჩვენმა მფრინავებმა მტრის საფრენი ჩამოავდო ნავარენის ფერმის მაგლობლად მონემის მიდამოში. მეორე საფრენი მტრის მხარეს დაეცა ამგლისთან და დამისხვრა.

იტალია

რომი. იტალიის მთავარანგელოზის ოფ. ცნობა. ლავაზულის მიდამოებში, ბოიტის მთის ნაკადთან, მტრის საფრენი ზარბაზნები უშინდით. კარსოზე მტრის მხვრავები გავფანტეთ.

ჩინეთი

პეკინი. ჩინეთის მფრინავების გამომფრინავებმა მოსპო. იაპონელებმა ხელი აიღეს პოლიციისა და მოთათბირეთა მოთხოვნებზე. არსდება საგანგებო საპარლამენტო კომისია, რომელიც შეიმუშავებს საერთაშორისო დასრულების შემდეგ სამშვიდობო კონფერენციასზე წარსადგენად.

უილსონის განცხადება

პეტროპოლის. 9 იანვარს ამერიკის ელჩმა საერთო საქმეთა მინისტრს გადასცა ნოტა, რომელშიაც თან სდევს უილსონის განცხადება შტატების სენატში წარდგენილი. ამ განცხადებაში ნათქვამია: „ჩვენი მიზანია, ჩვენი ძილვებმა შევეცხოთოთ სხვა ეროვნებათა სახელსა და ძლიერებას, რათა მთელი მსოფლიოსათვის უზრუნველ ვყოთ მშვიდობიანობა და საზოგადოებრივი. ჩვენი მოსაზრება იმის თაობაზე თუ რა პირობებია არსებითი და აუცილებელი ხანგრძლივი ზავის ჩამოსადგენად ეხლავე უნდა გვიჩვენებოდეს და არა მანამ, როდესაც გვიანდა იქნება. უპირველესად საჭიროა, რომ მომავალი ზავი მხოლოდ გამარჯვებულ მხარეზე არ იყოს დამყარებული. გამარჯვება იმას მოასწავებს, რომ დამარცხებულ მხარეს თავზე უნდა მოეხვიოს გამარჯვებულის პირობები. ასეთი ზავი ქვეშაზე იქნება ადვილი. მკვიდრი და ხანგრძლივი ზავი თანასწორუფლებიანობას უნდა დეყაროს. ამისათვის განსხვავება არ უნდა მიეცეს დიდსა თუ პატარა სახელმწიფოს, ძლიერსა თუ სუსტს, რა თქმა უნდა ეს მიწა-წყლის თანასწორობას არა მკულისხმობს, არც კეთილდღეობას, არც მშვენიერებას, არც მთავრობის სიძულესა. კაცობრიობას მსურს თავისუფალი არსებობა და არა ძალათა სითანაზრე“. ამისათვის უილსონი მოითხოვს რომოც დოქტრინის მიღებას, რომ არც ერთი ერი არ ესწრაფებოდეს თავისი ბატონობის განმტკიცებას სხვა ერზე, არამედ ყველას მიენიჭოს თავისუფალი განვითარების გზით სვლა, შეუფერხებლად, სხვისი მუქარის გარეშად. მე გირჩევთ მმართველობას დამყარებულს თანხმობაზე და ხალხზე გირჩევთ ალაღვინოთ ის თავისუფლებანი დადანიანს, რასაც შეერთებულ შტატების მოქალაქენი ასეთის გულახდილობით მოითხოვენ. გირჩევთ აგრეთვე შეიარაღების შემცირებას, რომელიც ჯარისა და ფლოტს მხოლოდ წესიერების დამცველებად აქცევს და არა თავდასხმელებად და პოლიტიკურ ძალმომრეების განმხორციელებლებად. ეს არის პოლიტიკური პრინციპები ყოველ პრივილეგიულ მთავრობეზე კაცისა და ქალისა, ყოველ განაღლებულ საზოგადოებისა—ეს არის პრინციპები კაცობრიობისა და უნდა გაიმარჯვონ კიდევ.

უილსონის განცხადება

პეტროპოლის. 9 იანვარს ამერიკის ელჩმა საერთო საქმეთა მინისტრს გადასცა ნოტა, რომელშიაც თან სდევს უილსონის განცხადება შტატების სენატში წარდგენილი. ამ განცხადებაში ნათქვამია: „ჩვენი მიზანია, ჩვენი ძილვებმა შევეცხოთოთ სხვა ეროვნებათა სახელსა და ძლიერებას, რათა მთელი მსოფლიოსათვის უზრუნველ ვყოთ მშვიდობიანობა და საზოგადოებრივი. ჩვენი მოსაზრება იმის თაობაზე თუ რა პირობებია არსებითი და აუცილებელი ხანგრძლივი ზავის ჩამოსადგენად ეხლავე უნდა გვიჩვენებოდეს და არა მანამ, როდესაც გვიანდა იქნება. უპირველესად საჭიროა, რომ მომავალი ზავი მხოლოდ გამარჯვებულ მხარეზე არ იყოს დამყარებული. გამარჯვება იმას მოასწავებს, რომ დამარცხებულ მხარეს თავზე უნდა მოეხვიოს გამარჯვებულის პირობები. ასეთი ზავი ქვეშაზე იქნება ადვილი. მკვიდრი და ხანგრძლივი ზავი თანასწორუფლებიანობას უნდა დეყაროს. ამისათვის განსხვავება არ უნდა მიეცეს დიდსა თუ პატარა სახელმწიფოს, ძლიერსა თუ სუსტს, რა თქმა უნდა ეს მიწა-წყლის თანასწორობას არა მკულისხმობს, არც კეთილდღეობას, არც მშვენიერებას, არც მთავრობის სიძულესა. კაცობრიობას მსურს თავისუფალი არსებობა და არა ძალათა სითანაზრე“. ამისათვის უილსონი მოითხოვს რომოც დოქტრინის მიღებას, რომ არც ერთი ერი არ ესწრაფებოდეს თავისი ბატონობის განმტკიცებას სხვა ერზე, არამედ ყველას მიენიჭოს თავისუფალი განვითარების გზით სვლა, შეუფერხებლად, სხვისი მუქარის გარეშად. მე გირჩევთ მმართველობას დამყარებულს თანხმობაზე და ხალხზე გირჩევთ ალაღვინოთ ის თავისუფლებანი დადანიანს, რასაც შეერთებულ შტატების მოქალაქენი ასეთის გულახდილობით მოითხოვენ. გირჩევთ აგრეთვე შეიარაღების შემცირებას, რომელიც ჯარისა და ფლოტს მხოლოდ წესიერების დამცველებად აქცევს და არა თავდასხმელებად და პოლიტიკურ ძალმომრეების განმხორციელებლებად. ეს არის პოლიტიკური პრინციპები ყოველ პრივილეგიულ მთავრობეზე კაცისა და ქალისა, ყოველ განაღლებულ საზოგადოებისა—ეს არის პრინციპები კაცობრიობისა და უნდა გაიმარჯვონ კიდევ.

უილსონის განცხადება

პარიზის გაზეთებშიც გავრცელებული ადევნებენ თავსუფრის გერმანელთა კორპუსების, დივიზიების გადასვლა-გადასვლას და ადისტურებენ, რომ გერმანელები შევიცარიის მიჯნებთან ტელსა-ლორენის მიდამოებში აგროვებენ ძლიერ ჯარსა. აგრეულ დიდძალ ჯარს უყარის თავს მდ. რენის ველში გახელდა კონსტანცამდე. „რ. გ.“-ის აზრით ჰინდენბურგს განზრახვა აქვს იტალიის ასპარეზზე გაიხადოს შეტევა, რათა მოკავშირეთა ძალებზე და უფრადლება იქით მიიპყროს და სხვა ასპარეზზე მთლიანი ჭიროშები თავიდან აიცილოს.

შვეიცარია

ნეიტრალიზა საფრთხეშია. გერმანელები და ავსტრიელები ჯარის თავმოყრას განაგრძობენ შვეიცარიის საზღვრებთან. ამის გამო შვეიცარიის მთავრობამ ჯარის მოზიარება იკისრებინა. ეს მოზიარება საერთაშორისო პატარა ჯიბის დიდს ზარალს აყენებს: შვეიცარიის სამხედრო ხარჯი 110 მილიონ კრონს უდრის (კრონი ხელა სამი ანაზანი). „ბიურე ვედ.“ მეთაურ წერილში ამის გამო სწერს: ეს ხარჯი და ომიანობის შიში სულ გერმანიის ბრალია, როგანაც არც ინგლისი, არც საფრანგეთი, არც რუსეთი და არც იტალია შვეიცარიის ნეიტრალიზაციის დარღვევას არ იყისრებენ.

უილსონის განცხადება

გერმანელები, შვეიცარიის გადალახვა ფიქრად აქვს გვაქვს, ჯარის გადაყვანა-გადაწყვეტა მხოლოდ იმან გამოიყენოს, რომ ყაზრამებში დიდძალი ჯარის კაცი შეგროვდა და აქეთ-იქით ვანაწილებოთ.

უილსონის განცხადება

უილსონის განცხადება. შვეიცარიის გადალახვა ფიქრად აქვს გვაქვს, ჯარის გადაყვანა-გადაწყვეტა მხოლოდ იმან გამოიყენოს, რომ ყაზრამებში დიდძალი ჯარის კაცი შეგროვდა და აქეთ-იქით ვანაწილებოთ.

უილსონის განცხადება

უილსონის განცხადება. შვეიცარიის გადალახვა ფიქრად აქვს გვაქვს, ჯარის გადაყვანა-გადაწყვეტა მხოლოდ იმან გამოიყენოს, რომ ყაზრამებში დიდძალი ჯარის კაცი შეგროვდა და აქეთ-იქით ვანაწილებოთ.

პაპი. ნ. ბარბი და

შოთა რუსთაველი

(დასასრული)

მერე რა, რომ ანისის „ბუენი კულტროსანი“ ძალიან ვიწრო და საცოდავი აღმოჩნდა, ბ-ნ მარბმა რუსთველი გამოაცხადა... მაშინდინად! არსებობდა და ახალ „აღმოჩენაში“ საწყენი და სათავილო არაფერი. იყვნენ და არიან საქართველოში მართლად დიდებულნი, კათოლიკენი, მაშინდინად, ებრაელები, გრიგორიანი და, შეიძლება სხვანიც. შეიძლება, რუსთველიც მაშინდინად იყო, მაგრამ, როდესაც მეცნიერი ბრძანებს, რუსთველი აუცილებლად მაშინდინად იყო, იმან შესაფერი საბუთებიც უნდა წარმოადგინოს. ბ-ნ მარბს ეს საბუთი არაფერია მოჰყავს, თვეინერი ერთ-ორ მკლე მოსაზრებისა.

ერთი—შოთა დიდის პატვისი ცემით ეცხობა ისლამში. მერე რა? განა ქრისტიანისთვის სავალდებულოა ლანდლა-გინება? წუ თუ ქრისტიანის არ შეუძლიან პატვისცემით მოხსნის ისლამში? მეორე—შოთა ძალიან ნაკლებად ხმარობს საღმრთო წერილის ტექსტებს; სულ არ იხსენიებს სამებას, ქრისტეს, წმიდანებს...“

ჯერ ერთი—რომელი ხელოვნების თორიანა, რომელი მხატვრობითი აუცილებლობა მოითხოვს, თუ ღმერთი გვაშნ, სამებისა და წმინდანების მოხსენიების ხელოვნური თხზულებაში? სწინაა შეიძინა ასეთი სიბრძნე ბ-ნმა აკადემიკოსმა?—მერე? ვთქვათ, წმინდანებს არ იხსენიებს,—ბანასადამე, (?) მაშინდინად? სად არის აქ ლოგოვა? წუ თუ ბ-ნ მარბს ჰგონია, რომ საქართველოს ინტელიგენცია იმდენად მოუხმადებელია, რომ არც აცივოს, არც ახტოს, ისე მოისმინოს და ქვეშაობებულ ჩასთვლოს ყოველი უაზრობა, რაც კი თავში მოუფა თუნდაც აკადემიკოსს? ბ-ნ მარბის შეხედულებით, შოთა რუსთველს უსათუოდ უნდა მიუხედავებოდა წმიდა გიორგი ან ნიკოლა-ჩუბუკოვსკისა...

ჩემი შეხედულება (თუ ეს გაიტყრება თქვენ, ჩემი მკითხველი) მე უკვე გამოვთქვი. იქ, სადაც ქრისტიანობის ფილოსოფია ეთანხმება პოეტის მსოფლმხედველობას, მას მართლაც მოჰყავს, ან იხსენიებს მოცოქულს: „წიგნი თხავს, სიყვარულსა „მოცოქულნი რა გვარ სწერენ...“ რუსთველის განაცხადს და დასაფასებლად აუცილებლად საჭიროა ის ფილოსოფიური მწვერვალი, რომელზედაც ადრე მქონდა ლაპარაკი და საიდანაც აშკარად დაინახეთ მის სოციალურ მეტ-ნაკლებობას და ხელოვნურ სისრულეს. აშკარად დაინახეთ, რომ სამება, ხატი და წმიდა გიორგი აუცილებლად დააწვევდა მის მსოფლიო მეტრეკელობას. რწმენა, როგორც სულიერი განცდა და არა კულტი, როგორც განსახიერება სარწმუნოებისა, აი ის სახელმძღვანელო იდეა, რომელიც საჭიროა სახეში გქონდნენ, თუ გნებავთ მისწვდეთ რუსთველსა. აი სწორედ ამიტომ რუსთველი ამბობს ავთანდილზე: „ილოცავს, იტყვის...“ მარა იმაზე კი არაფერს ამბობს, თუ მისი ლოკულობა ავთანდილი—ჯამეში, სინაგოგაში, თუ ეკლესიაში. ტარიელი პოეტულობის ხამდრთ ვიწახე, მაგრამ პოეტი არაფერს ამბობს იმაზე, თუ რომელი საღმრთო წიგნი იგი—სამარება, ყურანი, ტალბუდი, თუ სხვა რამე. წუთუ აშკარა არ არის, რომ რუსთველისთვის საინტერესოა მხოლოდ ლოცვა, მხოლოდ ფიცა, და არა ის გარეგნული აქცესუარი, რომელიც საჭიროდ მიიჩნია სხვა და სხვა რელიგიურ კულტსა?!

აი, სწორედ ეს გარემოება მოსვენებს არ აძლევს ჩვენს მტერ-მოყვარეებს. ყველამ შეიგნო ესლა, რომ ეს დიდებული წარსული არამც თუ მართა წარსულია, არა, იგი დღევანდელი რეალობა, დღევანდელი რეალი სოციალოგოფური ძალა: იგი ახსულდგებულს, პიხხავს და აწიქვდებს ჩვენს ეროვნულს ნერვას... აქედან თქვენ ნათლად წარმოიდგენეთ, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი მტერ-მოყვარეებისთვის ამ წინების ჩახხელებას, ამ ნერვების ჩაქრობას.

ბ-ნ მარბმაც რუსთველი გამოაცხადა მაშინდინად. მართლა, ეს აზრი არაფერითა დასაბუთებული და დამტკიცებული, გარნა ეს წერილშია!—თავი და თავი ის არის, რომ ეს აზრი თამარ მეფის და რუსთველის გამოთხველი აზრია და ამიტომ დიდად ხელსაყრელი. რუსთველი—მაშინდინად... თვითონ ბ. მარბ ამბობს, რომ ეს შეუძლებელი იქნებოდა თამარის დროსათ: სახელმწიფო ისე დიდად და ბრწყინვალე იყო, ისე განმტკიცებული ქრისტიანულ კულტურის ნიადაგზე, რომ მაშინ რუსთველის მაშინდინად წარმოუდგენელია. ამიტომ,—აი ლოგიკური დასკვნაც,—ამიტომ, რომ ჩვენსავე თავს ვიყუდნოდით, ჩვენც კეთილდღეობისათვის, მაგრამ დანაღობილი ვიყავით და დამტკიცებული ვიყავით სხვაზედ და ვეცდით, თუ როგორ მოგვადგოდა და დავეყვარებოდით. მაგრამ ჩვენს თავს ვიყუდნოდით, ჩვენც კეთილდღეობისათვის, მაგრამ დანაღობილი ვიყავით და დამტკიცებული ვიყავით სხვაზედ და ვეცდით, თუ როგორ მოგვადგოდა და დავეყვარებოდით.

მაშ რა ამბავია? ბ-ნ მარბი, რაც გინდა იყოს, მაინც აკადემიკოსია, და დიდად საინტერესოა არა მარტო აღნიშნა მისი ლოგიკური ნახტომისა, არამედ გამოაშკარავებაც იმ დამაბულ მოტივებისა, რომელმაც აურიარე გზა და კვლია სახელოვან ორიენტალისტს. მოგვხსენებთ, თამარ-მეფის ხანა ბრწყინვალე ხანაა საქართველოს ის-

ტორიაში. ამ ხანის სიციხისნობამ თითქმის სრულებით შთანთქა უფრო შორი წარსული ჩვენის ცხოვრებისა, შთანთქა აგრედვე შემდეგი საუკუნოებიც. ბევრი ჰყავდა საქართველოს გმირები და გენიოსები, მაგრამ თამარის მშეობამ შთანთქა და დამალა უთვალავი გარსკვლავები, საქართველოს კამარზე გაფანტული... მართლა, რა მწვენიერი და მომხიბვლელი სურათია: ვრცელი და დიდებით შეგული სახელმწიფო, დიდოფილი-ოცნება ტახტზე, პოეტ-გენიოსის გვერდით... ესა აქვს, რომელ ერს ასეთი წარსული?... ნახი ტალღები უკვდავი სიმფონიისა ავსებს წარსულ საუკუნოებს და მიძღვლავს ნათელ მომავლისაკენ,—ვისა აქვს, რომელ ერს ასეთი უფრობი წყარო სიცოცხლისა და შემოქმედებისა?!

აი, სწორედ ეს გარემოება მოსვენებს არ აძლევს ჩვენს მტერ-მოყვარეებს. ყველამ შეიგნო ესლა, რომ ეს დიდებული წარსული არამც თუ მართა წარსულია, არა, იგი დღევანდელი რეალობა, დღევანდელი რეალი სოციალოგოფური ძალა: იგი ახსულდგებულს, პიხხავს და აწიქვდებს ჩვენს ეროვნულს ნერვას... აქედან თქვენ ნათლად წარმოიდგენეთ, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი მტერ-მოყვარეებისთვის ამ წინების ჩახხელებას, ამ ნერვების ჩაქრობას.

ბ-ნ მარბმაც რუსთველი გამოაცხადა მაშინდინად. მართლა, ეს აზრი არაფერითა დასაბუთებული და დამტკიცებული, გარნა ეს წერილშია!—თავი და თავი ის არის, რომ ეს აზრი თამარ მეფის და რუსთველის გამოთხველი აზრია და ამიტომ დიდად ხელსაყრელი. რუსთველი—მაშინდინად... თვითონ ბ. მარბ ამბობს, რომ ეს შეუძლებელი იქნებოდა თამარის დროსათ: სახელმწიფო ისე დიდად და ბრწყინვალე იყო, ისე განმტკიცებული ქრისტიანულ კულტურის ნიადაგზე, რომ მაშინ რუსთველის მაშინდინად წარმოუდგენელია. ამიტომ,—აი ლოგიკური დასკვნაც,—ამიტომ, რომ ჩვენსავე თავს ვიყუდნოდით, ჩვენც კეთილდღეობისათვის, მაგრამ დანაღობილი ვიყავით და დამტკიცებული ვიყავით სხვაზედ და ვეცდით, თუ როგორ მოგვადგოდა და დავეყვარებოდით.

ტომ, რუსთველი უქველად ჰქვოვრობდა მე XIV—XV საუკუნეში, როცა აპყავდა ანისის კულტურა... (პუდელთ, სად ჰმარბია ძალის თანე?)

ბ-ნ მარბის ლოგიკით გამოდის, რომ თავისუფალი და განათლებული სახელმწიფო ხელს არ უწყობს გენიოსის გაჩენას, რომ განმტკიცებული ქრისტიანული კულტურის ნიადაგი გენიოსის გაჩენის და განვითარების შემუშავებულ პირობა, რომ რუსთველი უნდა დაბეჭდულიყო ისეთ ადვოკ, როცა მაშინდინადა უშეიქობა საქართველოში და მის თავისუფალი სახელმწიფოებრიობა დარღვეული და სულ-შეშეთული იყო... იმეორეთი სულ ეს. დღე, ბ-ნმა მარბმა დასწეროს და ილაპარაკოს, რაც უნდა და როგორც უნდა.

როდის ჰქვოვრობდა, მართლა შოთა რუსთველი? როდის იყო დაწერილი „ვეფხისტყაოსანი“ წუთუ მე-XIV ან მე-XV საუკუნეში?

ჩვენ ეს ძალიან კარგად ვიცით, ჩვენი მეცხეობი, მაგრამ, რადგან სტყვა გასაოცარ მხატ

ლი კარდებიც მიიკრეს ქულებზე. შევიცარიან ჯარი, მთავარსარდალ გენერ. ვილდინ დაწვეულ უკანასკნელ ფელდშეიმამდე, არა ჰმალავდნენ გერმანელთა მოსიყვარულობას. ეხლა კი მესამე კორპუსის უფროსად შევიცარიან მთავრობამ ფრანგების მოტრფილ პოლკოვ. ოდუე დანიშნა, ხოლო 1 კორპუსის უფროსად ფრანგებისავე მოტრფილ პოლკოვ. ბორნანიო.

საგარეო

„მატრე“-ი უბრუნებდა მოკავშირეთა პოლიტიკის უტყუარებლობას საბერძნეთის საქმეებში და დასძენს: ჩვენის მომთმინებით და გულგრილობით ნათლად დავამტკიცეთ, რომ არა გესურდა ძალმომრეობა გვეხმარა პატარა ნეიტრალ სახელმწიფოზე. ჩვენ არა გესურდა გერმანიის იმპერატორის ყბაში ჩავყარდინოყავით, რომელიც სულ გვაყვებდნენ, საბერძნეთის სრავრავობა.

დათმობის ღირებულება. „ბ. ვ.“-ის სამხედრო მიმომხილველი რედაქტორი საბერძნეთის მეფის მიერ მოკავშირეთა მოთხოვნებზე დაკმაყოფილების და დასძენს: თუკი პელოპონესში გადაყვანა საბერძნეთის ჯარისა ერთგვარად უზრუნველყოფს მოკავშირეთა ჯარს, მაგრამ ეს გარემოება მოკავშირეებს ხელფებს მინც ვერ გაუხსნის. საქმე ისაა, რომ მოკავშირე მხოლოდ შეთანხმებულად და ერთიანი მოქმედება აქვთ დასაწყვეტილი ყველა ასპარეზზე და თუ რომელიმე ასპარეზზე ადგილობრივი ოპერაცია დაიწყეს, უშუალოდ წააგებენ საქმეს. ამ მხრივ უნდა ვიფიქროთ, რომ საბერძნეთის ასპარეზი იმავე უმოქმედო მდგომარეობაში დარჩება, როგორც დღემდე იყო.

გერმანეთი

„Berl. Tidende“-ს ბერლინიდან დეპეშით აცხობიან: მთავრობის განკარგულებით გერმანეთში მხოლოდ იმ საქონელის შეზღვევა შეიძლება, რის დასტურსაც მისცემს სახელმწიფოს კომისარია.

რუმინეთი

„რ. ს.“ სამხედრო მიმომხილველი სწერს: მოპირდაპირე კვლავ აპირებს დღე. სერბებს და დასაყრბობად სისილის მღვრელ ბრძოლის განგრძობას, თუ იგი სარაილის ჯარს ეგვეთება—ჯერაც გამოუჩვენებია, თუ მოპირდაპირე ვალდებულნი არიან რუმინეთში ეკლავ განკარგობის მოქმედება, მაშინ მას მიზანში ამოღებული ექნება მდ. პუტნის ხაზის დაპყრობა, რომელიც საფარია რომან-აულის და მერე შენიტეპოლის რკინის გზებისა.

ვრია პელოპონესი ისეთი ადგილებიც, რომლებიც თითქო დროების გარეშე და ერთნაირად ეტეხება, როგორც წარსულს, ისე მომავალს.

ვინ არიან ქაჯები?

„ქაქნი, გრძნებსა მცოდნენი, ზედან გახელდებულნი“. გრძნებსა იღუპილი ძალა ბუნებისა, მასზე არ იქმის, რომ იგი ვითომდა ოდესღაც ყოფილა, არა—იგი არის ყოველთვის, მხოლოდ კაცის გონების მიწვევით ღიაა კარი როგორც წარსულის, ისე მომავლისა; აქ პოეტის ფანტაზია აბსოლუტურად თავისუფალია, იგი არ არის შეზღუდული არავითარი ქრონოლოგიური მოსაზრებით. რუსთაველმა მისცა სრული თავისუფლება თავის ფანტაზიას: აი როგორ გვიხატებს იგი ქაქების საომარ ხელოვნებას:

„იმქმნენ რასმე საკვირველსა, მტერსა თვალს დაუბრძობენ, ქართა აღძვრენ სამხედროთა, ნახსა ზღვა-ზღვა დაბოზბენ, ვათა ხმელსა გაიბრძენენ, წყალსა წმინდად დააშობენ, სწაღდეს, დღესა ბნელად იქმენ, სწაღდეს, ბნელსა ანათობენ“...

ეს სრული სამხედრო ფანტასტიკაა, შარა თოფზე კი ხსენება არ არის.

ეს კოდვ ცოტაა.

ნესტან-დარეჯანი ქაჯებსა ჰყავთ, იგი სამხედრო და მიუღწეველ ციხეშია, გარს ახვევია მცველად სათათაისი მეომარი, აღჭურვილი ამ სათათაისი ცოდნით და ხელგონებით... სად არის სახელობა?—აქ ტრაგიკული ემოცია მიდის უნაღეს წერტილამდე... ამ ტრაგიკულ სიტუაციას უფრო უნდა აფიქსიონებოდა პოეტის ფანტაზია და მისი გემორებისთვის ჩაებრძინებინა ისეთი იარაღი, რომელიც ქაჯებს-ს-ც კი არა ჰქონდათ. იქაც ღიაა კარი მომავლისაკენ, ან უკიდ, ბუნების საიდუმლოებისაკენ, რომელიც, როგორც ვთქვამ, დროების გარეშეა. მე-

შემიწეულია, რომ მოპირდაპირეს ტროტკის და ფოქვანის ხაზის ზურგით ჯარი გადაჰყავდნენ მოკავშირე მთავრობისადმი და დასძენს: ჩვენის მომთმინებით და გულგრილობით ნათლად დავამტკიცეთ, რომ არა გესურდა ძალმომრეობა გვეხმარა პატარა ნეიტრალ სახელმწიფოზე. ჩვენ არა გესურდა გერმანიის იმპერატორის ყბაში ჩავყარდინოყავით, რომელიც სულ გვაყვებდნენ, საბერძნეთის სრავრავობა.

პოლონეთის სამართი

„Nove Reforme“ გადმოგვცემს, რომ პოლონეთის სახელმწიფო საბჭოს შემადგენლობა ასე წაიწილება: მარჯვენა ფრთას შეადგენს ორი წარმომადგენელი სახალხო პარტიისა, ხუთი უპარტიო კონსერვატორი და ერთი ქრისტიანი დემოკრატი. ცენტრს შეადგენს 4 პოლონეთის სახელმწიფო—ლიგის წარმომადგენელი, რომელიც კონსერვატიული მონარქისტების პარტია ეწოდება, ერთი სახალხო შრომის პარტიის წევრი, ერთი სახელმწიფო-ფერმაციონის მონარქისტების წევრი და 4 უპარტიო. მარცხენა ფრთას შეადგენს: 2 ლიუდოვიცი, 2 უპარტიო, ერთი წევრი სახალხო მუშათა პარტიისა, ერთი წევრი პოლონეთის სოციალისტურ პარტიისა და ერთი დეპუტატი.

ჯარში გახაწვევნი

ავსტრია-გერმანიის აღწერამ აღმოაჩინა, რომ დაპყრობილ პოლონეთის ოლქებში 2,181,000 მამაკაცია 17—44 წლამდე.

რბ დაჯდა ომი

ამერიკელ პოლიტიკოს-გერმონისტ ფრენსის ბირტოს წერილია მოთავსებული „ნიუიორ ტრიბუნ“-ში, სადაც ნათქვამია: 1916 წ. ენკენისთვემდე ყველა ბერძნულ სახელმწიფოთა ხარჯი 375 მილიარდ ფრანკს ანუ 15 მილიარდ გირფანქიან სტერლინგს, ანუ ეხლანდელ მაზანდით რომ ვინაგარი-შით 375 მილიარდ მანეთს უდრდა. 1917 წლის მარტამდე საომარი ხარჯი 475 მილიარდ ფრანკამდე ავიზირტოს ვინაგარი-შით სახელმწიფოებს ნაღდი ოქრო აქვთ სულ 25 მილიარდ ფრანკი. ყველა სახელმწიფოთა შენახველ კასებში მიზარებულთა სულ 22 მილიარდ ფრანკი.

განსხვავება ხარჯისა და ნაღდი ფულის შორი სახილვია.

ბირტოს არ უნდაგარი-შია, რა თქმა უნდა ომისაგან მიყენებული ზარალი, ოპორტუნულ-განადგურებულ ქალაქ-დებება და სხვ.

ომის ასპარეზი ფართობ-დება

ე. დიმიტრიევი წაიჭრა სამხედრო მიმომხილველს ასე აბოლოვებს: ბრძოლა თანდათან ფართოვდება. მის ფარგალში 1916 წელს მოქცეა რუმინეთი და პორტუგალია. 1917 წელს კი, როგორც სწავს, კიდევ ორი სახელმწიფო ჩაებრძინება ომში—საბერძნეთი და შევიცარიან.

ქალაქის დაწესებულებანი

ქალაქის საბჭოს დასტურითა კომისიის კრება ექნება დღეს, 11 იანვარს, გადასაწყვეტია საკითხი, თუ რა ღონისძიება იქნას მიღებული ხორცის გაძიერების წინადადებად.

შედაგების მიმცემ ქალაქის კომიტეტს ხელთა ექნება დღეს. განსახილველია მრავალ დაწესებულებათა შემადგომლობა ომში გასაწყვეტისთვის შეღავათის მიცემის შესახებ.

ქალაქის თვითმმართველობის მოსამსახურენი ჯამაგირების მომარტებას თხოვლობენ. თუ საქმე მათს სასარგებლოდ გადაწყდება, ეს მოითხოვ მომარტება იქნება და დასტურდება 400 ათას მანეთამდე. ქალაქის გამგებამ გ. დ. ჟურულს მიანდო ამ საკითხის დაწესებულების შესწავლა და მოხსენების შედგენა.

ქალაქის საბჭო მომავალ ორ-შაბათს, 16 იანვარს, განიხილავს გამგებობისა, საფინანსო და სარეაგირა კომისიების დადგენილებას შესახებ იმისა, რომ შეწყნარებულ აქმანს 8 ხმოსნის განცხადება და ერეგის მოედინდინდ წყნეთისა და ოლას ქუჩების ბოლომდე ტრამვის ბილითის ფასად დაწესდეს ერთი შაურა, ნაცვლად ეხლანდელ ორის შაურისა.

სხვა და სხვა ამხანა.

მიცვალბულ 6. ტარსაიის გავს თბილისის რკ. გ. სადგურიდან დღეს, ნაშუადღის 4 საათზე, გამოასვენებენ ქვაშეთის ეკლესიაში.

სტენის მოყვანეთა კრება. დღეს, საღამოს 6 საათზე, სახალხო სახლთან არსებულ ქართულ სტენის მოყვანეთა კრება დაინშნული (მიხეილის ქუჩა № 102).

შუამდგომლობა. 228 სახელსონის პატრონების მიხედობლობით, ხელსონათა მოურავმა ბ. ნა ფარსლოვმა და 28 რწმუნებულმა განცხადება მიართვეს ქალაქის გამგებობას საბჭოში წარსადგინად. თხოვლობენ, რომ საბჭომ შესვალოს თავისი დადგენილება შესახებ სახელმწიფოს მიმუშავეთა ნორმალურ დასვენებისა. რო-

გორაკი გავაზა.

უკანასკნელი ცნობები

ვინაიდან საბერძნეთს მოკავშირე-ნი არაერთხელ მოუტყუებია, ამ უნდად უსახელო კანტროლი დაუწესებიათ მოკავშირეთა მოთხოვნადების აღსასრულბლად.

ოდებინდ იტყობინებან: იახიდან რუსეთის საზღვრისკენ მომავალი მატარებელი მატარებელს დაეჯახა და აუარებელი ლტოლვილი რუმინელი დაღუპა. დაღუპულთა შორის მრავალი მაღალწრის და ღიღის თანამდებობის ხალხი არიო.

დანიიდან და მოლდანიიდან შემოსულ სუხსაიის ამანათებს გერმანელები ჰხსნიან. ყურადღებას არ აქცივენ პიროვნებათა პრივილეგიას და წოდებას და სუხსათს მცხოვრებთს შორის თანასწორად ანაწილებენ.

ახალი ამბავი

ქართული დაწესებულებანი

წერა-კითხვის საზოგადოება. 10 იანვარს საზოგადოების გამგებობამ განიხილა და დაამტკიცა სექციების ხარჯთ-აღრიცხვა 1917 წლისა. სახალხო-მინისტრაციო სექციის ხარჯები ნავარუდებია 32 470 მან. 43 კაპ. სასკოლო სექციისა 22 172 მან. 40 კაპ., მიხლოთეკებისა და სახალხო კითხვების სექციისა 3 233 მან. 01 კაპ. და სამხედრო სექციისა 3 530 მან. ამ რიგად მიმდინარე წლის მთელი ხარჯი საზოგადოებისა ნავარუდებია 61 405 მან. 84 კაპ. შემოსავალი საზოგადოებისა ნავარუდებია 61 820 მან. 84 კაპ. დარჩება ხარჯს გარეშე 415 მან. რაც შეეხება წიგნების გამოცემ სექციის, იმან ფული უნდა ხარჯოს წიგნების გამოცემაზე საზოგადოების სართლი ჯამიდან, რადგან ეს ფული უკანე უნდა დაბრუნდეს საზოგადოების შესწორებულ და შეესებულ წესდება გაგებობამ უკვე წარუდგინა გუბერნატორს დასამტკიცებლად. საზოგადოების განყოფილება არსდება ყარსში. საქმეს თაოსნობს ბ. ი. ლორთქიფანიძე. გუბერნატორმა დაუთმო საზოგადოების 1 ვაგ. ფქვილი და 1/2 ვაგონი შაქარი. ამ საქმის განხორციელება გაუნაწილებს ფოლიალ განყოფილებებს.

ჯამაგირების მომარტება. წერა-კითხვის გამგარტებულ საზოგადოების გამგებობამ დაადგინა, რომ ომის გათავებაამდე მოუშალოს საზოგადოების მასწავლებლებს და სხვა მოსამსახურეებს ჯამაგირის 15 პროც. გარდა იმ 25—35%—ისა, რომელიც წარსულ წელს მიუშაბა.

ქალაქის საბჭოს დასტურითა კომისიის კრება ექნება დღეს, 11 იანვარს, გადასაწყვეტია საკითხი, თუ რა ღონისძიება იქნას მიღებული ხორცის გაძიერების წინადადებად.

შედაგების მიმცემ ქალაქის კომიტეტს ხელთა ექნება დღეს. განსახილველია მრავალ დაწესებულებათა შემადგომლობა ომში გასაწყვეტისთვის შეღავათის მიცემის შესახებ.

ქალაქის თვითმმართველობის მოსამსახურენი ჯამაგირების მომარტებას თხოვლობენ. თუ საქმე მათს სასარგებლოდ გადაწყდება, ეს მოითხოვ მომარტება იქნება და დასტურდება 400 ათას მანეთამდე. ქალაქის გამგებამ გ. დ. ჟურულს მიანდო ამ საკითხის დაწესებულების შესწავლა და მოხსენების შედგენა.

ქალაქის საბჭო მომავალ ორ-შაბათს, 16 იანვარს, განიხილავს გამგებობისა, საფინანსო და სარეაგირა კომისიების დადგენილებას შესახებ იმისა, რომ შეწყნარებულ აქმანს 8 ხმოსნის განცხადება და ერეგის მოედინდ წყნეთისა და ოლას ქუჩების ბოლომდე ტრამვის ბილითის ფასად დაწესდეს ერთი შაურა, ნაცვლად ეხლანდელ ორის შაურისა.

სხვა და სხვა ამხანა.

მიცვალბულ 6. ტარსაიის გავს თბილისის რკ. გ. სადგურიდან დღეს, ნაშუადღის 4 საათზე, გამოასვენებენ ქვაშეთის ეკლესიაში.

სტენის მოყვანეთა კრება. დღეს, საღამოს 6 საათზე, სახალხო სახლთან არსებულ ქართულ სტენის მოყვანეთა კრება დაინშნული (მიხეილის ქუჩა № 102).

შუამდგომლობა. 228 სახელსონის პატრონების მიხედობლობით, ხელსონათა მოურავმა ბ. ნა ფარსლოვმა და 28 რწმუნებულმა განცხადება მიართვეს ქალაქის გამგებობას საბჭოში წარსადგინად. თხოვლობენ, რომ საბჭომ შესვალოს თავისი დადგენილება შესახებ სახელმწიფოს მიმუშავეთა ნორმალურ დასვენებისა. რო-

გორაკი გავაზა.

გორც ვიკო, საბჭოს წარსულ კრებაზე გადაწყდა, რომ სახელმწიფოში მოქალაქე სწავლობდეს 10 საათს 2 საათის პარაკლებით სპეცლისათვის. საქმეს პატრონებს ეხლა თხოვლობენ, რომ 12 საათის მუშაობა დაწყდეს 2 საათის გამოკლებით სასადლოთა და დასვენებლად. საქმის პატრონები ამბობენ, თუ ეს ასე არ დადგინა საბჭომ, იძულებულნი გაგვდებით მუშებს ხელფასი შევეციტითათ.

10 მილიონი სომხეთა ლტოლვილობის. ლტოლვილთა მდგომარეობის ათვის მზრუნველ განსაკუთრებულ თათბირის წევრმა ტიგრანთან ტელეგრაფით აცნობა სომხეთა საქვლემ. საზოგადოებას, რომ სამზრუნველო თათბირმა მინისტრთა საბჭოს სთხოვა სომხ ლტოლვილთა სასარგებლოთათ მილიონ მანათის გადაღება.

დუ. ა. კ. ჩვენკელის ავადმყოფობა. პეტროგრადიდან 8 იანვარს მოსულ ცნობით, ავადმყოფს უკეთობა დატყობია.

ერობათა კავშირის განყოფილებას შემადგომლობა აღუძრავს მეფის ნაცვლის თანაშემწის თაგ. ორლოვის წინაშე, რომ ქალაქის ჯერ დაუმთავრებელი სახლი გოლოვინის პრასპექტზე რეკვიზაციის საშუალებით დაეთმო კავშირსა. თაგ. ორლოვის ის აზრი გამოთქვამს, რომ თუ სახლი რეკვიზაციის საშუალებით ჩამოიერთვა პატრონს, უმჯობესი იქნება რომელიმე ლაზარეთი მოთავსდეს შიგო. მიუელი საქმე ამ საკითხის გადასებ ქალაქის გამგებობისათვის გადმოტყობია. გამგებმა ამბობს, რომ ერობათა კავშირისათვის ეს სახლი გამოუსადეგარი დარჩება და უმჯობესია ქალაქთა კავშირს დაეთმო.

პოლიციის განკარგულებით დღიდან ღვინის სარდავები დაკრტილი იქნება მომილიზაციის დასრულებამდე.

ხტუდენტო აპალონ გაბუნია, რომელიც ამას წინად ტრადიუალა გარდაიცვალა მოსკოვში, გუშინ დილით ჩამოსვენდეს თბილისში. გუშინ, საღამოს მატარებლითვე წაასვენეს სასაფლაოში, სოფ. ბანაში დასასაფლავებლად.

ხარჯების კლუბი. ხუთშაბათს, 12 იანვარს, რუს არტისტთა დასის მიერ, განიხილეს წარმოდგენა „თავის ბაილია“, „ნუ ექვიანობ“, „სიყვარულის ანბანი“ ოპერეტრა ერთ მოქ. და სხვ. წარმოდგენაზედ შესვლა უფასოა.

თვითბილეთიანთა შორის, რომელნიც უკანასკნელად შეამოწმეს, ნახევარზე მეტი გამოსადგად უცნიათ სამხედრო სამსახურისათვის.

წერილები მეტროპოლითაგის. ამ წლის თებერვლის 2-დან წერილები ბრძოლის ველზე და იქიდან შემდეგის წესით ჯარში ყოველ 60 გრამიან (ან 60 გრამის ნაწილს) წერილს შაურთან მარკა უნდა ეკრას; ღია წერილს— ორ კაპეციანა; ბრძოლის ველიდან იმპერიაში გამოგზავნილი წერილები უწინთ 30 გრამამდე და ღია წერილები უმარკოდ გამოგზავნება. ხოლო ის წერილები, რომელთაც 2 თებერვალს შემდეგ ამოიღებენ ყუთებიდან და რომელთაც ან სულ არ ექნებათ მარკა და ანდრა აკლებდნენ, დანიშნულნი ამგებ არ გაგზავნიან.

მშობისი. ხმოსანთა ერთმა ჯგუფმა საბჭოში განცხადება შეიტანა: მზარი დავეუქროთ ქუთაისის გუბერნიის თავად-ახნაზრობას, ფოთის ქალაქის თვითმმართველობას და სხვა დაწესებულებებს უკვე აღიარულ შემადგომლობაში, რომ 5. ნიკოლაქს უმადლესად ეპატობს სასკული.

ქალაქის საბჭომ დაადგინა ქ. შ. წ. ქ. საზოგადოებას 400 მანეთის დახმარება მასკოვში, მაგრამ თბილისის საგუბერნიო საქალაქო საქმეთა საკრებულომ შეუთვალა, ხარჯთ-აღრიცხვაში ნუ შეიტანთ ამ თანხასა. საბჭომ გადასწყვეტა საკრებულოს ეს დადგენილება განასაზიგროს სენატში.

ბაძი. საჯარო ვაჭრობით იყიდება ქალაქის სამოსახლო მიწები. 260 მანეთად დაფასებულ ნაჭრისათვის 979 მანეთი აძლიეს.

მომხმარებელმა საზოგად. „იმედმა“ მიიღო 1000 ფ. დამტკრული შაქარი. შაქარს აძლევენ წვერებს, სულზე 2 გორგანქას, არაწვერებს შაქარს 30 კაპ. აძლევენ გორგანქას.

ღიანაში. ცხენების მომილიზაცია ეს ორი წელიწადი ხდება აქ, მაგრამ ცხენების სალირალი პატრონებს ჯერაც არ მიუღიათ.

ნიკ. ალ. ტარსანი

განსვენებული ნიკოლოზ ალექსანდრის ძე ტარსანი დაიბადა გორის მაზრის სოფ. ბერეჟეთში 1855 წლის ოქტომბრის 10-ს. მამა მისი, ჩამომავლობით აზნაურიშვილი, სამოსამართლო უწყებებში მსახურებდა.

პატარა კოლა, 9 წლისა რომ შესრულდა, თავის (აქ განსვენებულ ცნობილ თვლის ექიმთან) მამა გიგოთან (გიორგისთან) ერთად თბილისის პირველ გიმნაზიაში მისცეს, საცა კურსი დაამთავრა 1875 წელს და მისთანვე ერთად გერმანიაში ხარკოვის უნივერსიტეტში. იქ ერთ-ერთ სასკუთესო სტუდენტად ითვლებოდა.

უნივერსიტეტის საიურიდიო ფაკულტეტი განსვენებულმა დაამთავრა 1879 წელს, რის შემდეგ გამწესებულ იქნა სასახურში ექატირინოპოლის საოლქო სასამართლოში. 1880 წელს განსვენებული დაინშნა გამოძიებლის თანამდებობის აღმასრულებლად. 1885 წელს ამავე თანამდებობაზე გადაყვანილ იქნა სტავროპოლის საოლქო სასამართლოს რაიონში. 1891 წ. დაინშნა მსახურისა საოლქო სასამართლოს მრავალბოლის თანაშემწედ, ხოლო 1895 წელს ამავე თანამდებობაზე გადმოწავილ იქნა თბილისის საოლქო სასამართლოში. 1901 წლის აპრილის 24-ს ნიკ. ალ.—მე დაინშნეს თბილისის საოლქო სასამართლოს წევრად და ამ თანამდებობას დღემდე ასრულებდა.

განსვენებული ცნობილი იყო, როგორც მიუღწეველი მსაჯული, გულწრფელი და სათნო ადამიანი, იშვიათი პატიოსნების პატრონი. მტკიცედ და გაბედულად იცავდა ყველაგან და ყოველთვის თავის რწმუნას. ამიტომაც იყო, რომ ყველა, ვისთანაც მას საქმე ჰქონდა, იშვიათის სიყვარულით და პატივისცემით ეკიდებოდნენ. სხვათა შორის, ნიკ. ალ.—მე იმიით იყო ცნობილი, რომ არ ერთხელდა სასამართლოში საქმის ქართულად წარმოტანს, თავისის თავმჯდომარეობის დროს კრებას ქართულად აწარმოებდა: ქართულად ეკითხებოდა მოწვევებს, ქართულად ჯავრობდა, ქართულად ოხუნჯობდა...

განსვენებულს ქართველი საზოგადოება სხვა მხრივაც იცნობდა. იგი ერთ ხანს ქართულ დრამატულ საზოგადოების თავმჯდომარის ამხანაგად (და დროებით თანამდებობის აღმასრულებლად) იყო და ეს ხანა ერთ-ერთი სასკუთესო ხანა იყო ამ საზოგადოების ცხოვრებაში. მას შემდეგაც რაც გამგებობის წევრობას თავი დაანება, განსვენებული გულმხურვალედ ეკიდებოდა დრამატულ საზოგადოების საქმებს, მონაწილეობას იღებდა საქმის წესლების შემუშავებაში და სხ.

ბოლო დღის ნიკ. ალ.—მე ზოგადად ქართულ გალობის მკოდნებთან ერთად განიზრახა დიდ ქართულ მგალობელთა გუნდის შედგენა და „საფერის წესლების შემუშავებასაც“ უწულებია. სიკვლემა ხელი შეუშალა ამ განზრახვას...

ნიკ. ალ.—მე გარდაიცვალა იანვრის ასს ქ. განკვლად. გუშინ მიცვალბულის ცხედარი საღამოს მატარებლით მოასვენეს თბილისში. დღეს, ნაშუადღის სრულ 4 საათზე ცხედარს გამოასვენებენ რკინის გზის სადგურიდან და დასვენებენ ქაშეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში, საცა საღამოს 6 საათზე გადადდო იქნება პირველი პანაშვილი.

საზ. „ქანთოთი“ მოხდარ გავიშვის გამო

(დასასრული. იხ. „საქ.“ № 8)

გუშინდელ ჩემ წერილში, უმთავრესად შეგებ მომხდარ გაფიცვის ეკონომიურ უსუფულობას, რადგან გამოცხადებით და გარეგულ მიზნად მართო ეკონომიურ მოთხოვნებლათ ასახელებდნენ, მაგრამ შეუძლებელია უსრულდება არ მიექცეს სხვა მხარეებსაც—ამ გაფიცვის წინაშე, საზოგადოებრივ და, თუ ითქმის ასე, პიროვნულ უსუფულობას, და მით უმეტეს მის უნადაგო მავნებლობას ეროვნულის თვალსაზრისით.

მართლაც, როდესაც ბუღალტერი იღებს წინანდელ 150 მ. მაგირ 275 მ. და იანვრის ენიშნება 315 მ. (მაშინ, როდესაც სხვა დაწესებულებებში იღებენ გაცილები ნაკლებს); როდესაც მესაკს ქალს 30 მ. მაგირ ეძლევა 77-ით.

გუშინდელ ჩემ წერილში, უმთავრესად შეგებ მომხდარ გაფიცვის ეკონომიურ უსუფულობას, რადგან გამოცხადებით და გარეგულ მიზნად მართო ეკონომიურ მოთხოვნებლათ ასახელებდნენ, მაგრამ შეუძლებელია უსრულდება არ მიექცეს სხვა მხარეებსაც—ამ გაფიცვის წინაშე, საზოგადოებრივ და, თუ ითქმის ასე, პიროვნულ უსუფულობას, და მით უმეტეს მის უნადაგო მავნებლობას ეროვნულის თვალსაზრისით.

